

[Ministeren for Grønland.]

Lars Emil Johansen så stærkt understreger dette problem. Men lad os se på det under udvalgets kommende arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til det udvalg, der den 17. oktober 1975 er nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om midlertidig ændring af merværdiafgiftsloven. (Nedsættelse af afgiften) [af Knud Jespersen m. fl.].

(Lovforslag nr. 197. Fremsat 4/2 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Dette forslag om nedsættelse af momsen til 9¼ pct. på ubestemt tid er ikke et realistisk forslag. Den midlertidige nedsættelse af momsen i 5 måneder, der udløb pr. 1. marts, var et led i den økonomiske politik, der blev aftalt mellem forligspartierne i september sidste år. Nedsættelsen har efter alt at dømme virket efter sin hensigt, nemlig at stimulere den økonomiske aktivitet.

Staten kan, som situationen er i dag, ikke give afkald på et provenu af den størrelsesorden, som der her er tale om. Det ved forslagsstillerne i øvrigt godt, men alligevel skulle forslaget altså frem. Jeg kan sige, at regeringen går imod forslaget.

Ove Hansen (S):

Jeg vil ligesom ministeren sige, at mit parti kan ikke medvirke til gennemførelse af dette forslag. Momsnedsættelsens tid er overstået, og derfor må vi, som ministeren nu også har sagt, have den oprindelige moms. Jeg vil gerne give et godt råd til kommuni-

sterne. Man burde egentlig trække forslaget tilbage nu, for nu er tiden jo overstået med momsnedsettelsen.

Brixtofte (V):

Venstre er imod forslaget, da venstre selvfølgelig ikke mener, at man har råd til at bruge så mange penge på dette forslag.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet var imod den midlertidige momsnedsettelse allerede sidste gang, og vi er også imod en nedsættelse nu. Vi kan ikke medvirke til kommunisternes forslag.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg skal blot sige, at vi ikke kan medvirke til gennemførelsen af dette forslag. Bemærkningerne dertil gør det også.

Ømann (SF):

Dette forslag er jo fremsat tidligt i februar, og jeg tror nok, der ville være blevet en lidt grundigere debat om forslaget, hvis det var blevet behandlet, mens tid var, nemlig før den midlertidige momsnedsettelse bragtes til ophør. Det har i og for sig ikke ret megen mening at drøfte det i dag. Det ville have haft mening at drøfte det i tide.

Der er jo sket det, at der har fundet et merkøb sted i februar måned. Det er jo godt beskæftigelsesmæssigt. Det har også vist sig, at momsnedsettelsen har haft minusser, nemlig valutamæssigt. Vi kan altså vente, at der sker et mindre køb af netop de varer, som momsnedsettelsen i særlig grad gav anledning til at købe, i de kommende forårs- og sommermåneder. Det er da ikke godt for beskæftigelsen. Det ville nok have været at foretrække med en forlængelse, således at man fik en blødere landing, og således at man havde haft lejlighed til at udnytte momsnedsettelsen bedre.

Men jeg mener også, vi har draget den erfaring, som vi kan bruge en anden gang, at det er ikke nok at sætte momsen ned, der må samtidig ske en vis spærring af importen. Det har vist sig, at efterspørgslen i høj grad har rettet sig mod hårde hvidevarer, der er valutaforbrugende køb. Ved den fremgangsmåde, der her er fulgt, har man i og for sig importeret arbejdsløsheden udefra ved hjælp af de midler, som vi her har ofret på at bekæmpe arbejdsløsheden.

[Ømann.]

Jeg er naturligvis velvilligt indstillet over for tanken i det foreliggende forslag, men det er også realistisk at være klar over, at der ikke er chancer for forslaget gennemførelse i denne omgang.

Gudme (R.V):

Hr. Ømann sagde, at det havde været bedre at drøfte forslaget i februar, da det blev fremsat. Hertil kan jeg kun bemærke: nej, det havde også været for sent. Skulle dette forslag have haft nogen relevans, så skulle det have været drøftet engang omkring nytårstid, på det tidspunkt, da vi kunne se, at dyrtidsportion nr. 2 var ved at komme til udløsning, således at man, hvis man skulle have lavet virkelig realpolitik i dette land — hvilket jo desværre er en vanskelig ting, viser det sig — havde haft en praktisk mulighed for at vælge imellem, om dyrtidsportion nr. 2 — og for den sags skyld også gerne dyrtidsportion nr. 1 — skulle komme til udbetaling, og så en forlængelse af den midlertidige momsnedsettelse ud over den 29. februar. Det var en tanke, som først direktør Arne Lund fra Dansk Arbejdsgiverforening lancerede netop omkring nytårstid, og hvis vi dengang kunne have fået positive taler for det, samtidig med at de herrer med forbindelse inden for fagbevægelsen kunne have gjort begribeligt, at dette havde været en lykkeligere løsning for alle i stedet for den, som vi i stedet for blev nødt til at træffe, så havde der været lidt perspektiv i dette forslag.

Perspektivet er forduftet, og dermed er forslaget også forduftet.

Wilhjelm (VS):

VS vil gerne støtte dette forslag. Vi mener ikke, det så meget er et spørgsmål om tidspunktet; det er det muligvis, hvis man kun vil fremføre, hvad Dansk Arbejdsgiverforenings direktør her har lagt frem af ideer, men det er jo ikke vores sag. Man kunne lige så godt argumentere for, at man nu har haft fordelene af, at den midlertidige momsnedsettelse udløb, for det, man har argumenteret på hele tiden, var jo, at den netop skulle være midlertidig for at muliggøre den lagertømning, der skete op til den 1. marts. Derefter er det ikke spor mærkeligt eller uden relevans at drøfte en mere permanent

ordning, bl. a. fordi man i modsætning til, hvad man foregav at tro i hvert fald i september, da man aftalte den midlertidige ordning, nu må konstatere — hvad alle kan konstatere — at der er ikke nogen som helst udsigt til i den kommende 3 års periode at nærme sig noget, der ligner fuld beskæftigelse.

Vi ville godt diskutere nuancer i det her, som vi også gjorde i september. Vi tror, der kunne findes andre måder at øge købekraft på, f. eks. særlige bidrag til lavindtægtsgrupper af enhver kategori, som måske mindre går til forbrug af importerede varer end en generel momsnedsettelse, men nu er det altså det, der foreligger forslag om, og det er jo sådan set kun princippet om en købekraftsudvidelse, vi drøfter her i dag, for som hr. Ømann sagde, er der næppe politisk realitet i at få det igennem. Derfor er der ikke så megen grund til at diskutere nuancer; selve det princip, der ligger her, kan VS støtte.

Ordføreren for forslagsstillerne (Knud Jespersen) (DKP):

Jeg har jo ikke særlig meget at takke for. Jeg kan takke dem, der positivt har erklæret, at de forstod princippet i dette forslag. Men når skatteministeren siger, at der nu ikke er nogen reel mulighed for at foretage en momsnedsettelse og ad den vej opnå en udvidelse af købekraften, fordi man ikke ved, hvor man skal tage det, der kommer til at mangle i provenu, må jeg gøre opmærksom på, at dette forslag blev fremsat den 4. februar, og at det faktisk direkte følger det, vi foreslog i september, dengang man kom med den tidsbegrænsede moms, hvor vi foreslog, den skulle være uden tidsbegrænsninger.

Jeg er for så vidt enig med hr. Wilhjelm i, at der kunne findes mange andre former, men da det var septemberforligspartierne meget om at gøre, at denne nedsettelse af momsen skulle virke effektivt for en bedre beskæftigelse, synes jeg, det var rimeligt, at de blev konfronteret med virkeligheden. Man bør erindre sig, at til de urealistiske hører LO, der ønskede, at man skulle bevare en momssenkning, for det, der reelt skete, var, at man hævede momsen i en tid med massearbejdsløshed. Til de urealistiske hører en række af socialdemokratiets faglige ledere, som er og var bange for, hvad det betød

[Knud Jespersen]

med den høje moms, og også 110.000 danske borgere, der har skrevet under på, at de ville bevare denne momssenkning. Så kan man jo godt forklare, at de realistiske muligheder er sådan, at man skulle trække forslaget tilbage. Det agter vi imidlertid ikke at gøre, selv om jeg efter finanslovdebatten og -afstemningen er meget vidende om, at der er meget, meget lille plads til selvstændig tænkning også hos aftalepartierne.

Man kan finde andre måder, men man leder bare ikke efter dem hos de såkaldte ansvarlige. Men det, der er afgørende, er, at købekraften nødvendigvis må udvides, hvis ikke vi skal blive ved med at have den arbejdsløshed, vi har i øjeblikket. Det er det, forslaget tilsigter, og det er ganske interessant at høre, at det er urealistisk, selv om alle økonomiske prognoser fortæller, at hvis vi ikke gør noget, kommer vi til at leve med en arbejdsløshed på 150.000 som noget nær permanent. Jeg vil håbe, at det siver ud også uden for dette hus, at man er ganske kynisk nok til at sige, at dette forslag er kommet for sent til behandling, hvilket ikke er vores fejl; at det er urealistisk, ja, det afhænger af den politiske vilje; at det kan man ikke tage, for så skal man tage pengene andre steder; det har vi også anvist en løsning på.

Jeg har altså ingen illusioner, men jeg vil absolut vende mig imod den radikale tanke, at man på god kræmmervis kunne have begyndt at handle med direktør Arne Lund. Det kan man naturligvis godt: hvis man vil sælge dyrtidsportionen, bliver momssenkningen uden reel betydning, og så forsvinder også udvidelsen af købekraften.

Forslaget går nok denne besværlige, langsomme gang, som forslag, der er fornuftige, har for vane i dette høje ting: det vander lige så stille ind i et eller andet udmærket udvalg, dér sætter man sig på det, og så ser man det ikke mere i år. Men man skal bare vide, at denne kamp for momssenkning og udvidelse af købekraften fortsætter, uanset om man herinde ønsker at benægte fakta.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af merværdiafgiften på fødevarer og medicin [af Knud Jespersen og Fuglsang].

(Andre selvst. forslag nr. LVIII. Fremsat 4/2 76).

Forslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg skal heller ikke til dette forslag gøre mange bemærkninger. Det går jo ud på at opfordre regeringen til at fremsætte lovforslag om at afskaffe moms på fødevarer og medicin.

Kommunisterne har fremsat dette forslag flere gange før, og de kommer jo nok med det igen. Det er jo altid populært at foreslå ophævelse af skatter og afgifter, og jeg skal da gerne sige til hr. Knud Jespersen, at det også her vil være muligt at skaffe mange, mange underskrifter, hvis man har lyst til det. Det er bare helt urealistisk at forestille sig, at vi kan give afkald på et beløb af den størrelsesorden: 3-4 mia kr., der er tale om her, og skal vi hente dem ind på anden vis via moms, er der praktisk talt ikke nogen, dette kommer til gode.

Jeg skal ikke i dag komme ind på de praktisk-administrative vanskeligheder, der knytter sig til forslagets gennemførelse, det er vanskeligheder, der er velkendte fra tidligere behandlinger og i øvrigt også fra en meget indgående analyse af de problemer, der knytter sig hertil, som fremkom, jeg tror, det var i 1971.

Jeg skal altså på regeringens vegne afvise forslaget.

Ove Hansen (S):

Nogle få bemærkninger til dette forslag. Da vi i sin tid blev enige om at indføre moms, drøftede vi naturligvis også meget